

СІРКОВОДЕНЬ У ЧОРНОМУ МОРІ

НЕБЕЗПЕКА ПІДВИЩЕННЯ ЙОГО РІВНЯ

Мапа основних течій Чорного моря

Найменшу глибину кисневого шару (54 м) вимірюють в середній західній та східній циклонічні течії у відкритому морі. Кисневий шар стає товщим (до 160 м) більше до берегів.

● Місця з найменшою глибиною кисневого шару

87 % всього об'єму Чорного моря є безкисневим,
тобто не містить у собі розчиненого кисню (O_2).

Ця безкиснева зона насычена сірководнем (H_2S),
який є високотоксичною хімічною сполукою.
Це найбільша безкиснева акваторія у світі.

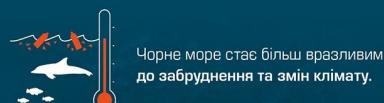
Чорне море – закрите море, тому вертикальні течії в його глибокій частині слабкі.
Як наслідок, глибинні шари води не переміщаються з вище розташованими, насыченими киснем.
Це сприяє виникненню великої безкисневої зони.

В період з 1955 по 2017 рік* сірководневий шар піднівся з глибини **140 м до 54 м** від поверхні моря.
Цей феномен підсилюється евтрофікацією моря та тенденцією до глобального потепління.

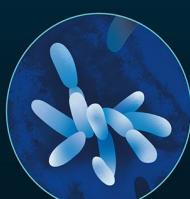

Наслідки збільшення безкисневого шару:

Зменшення майже на **40%** середовища існування
для киснево-залежних морських жителів,
(риб, молюсків, дельфінів, водоростей
та мікроорганізмів). Це загрожує біорізноманіттю.

Чорне море стає більш вразливим
до забруднення та змін клімату.

Вигляд під мікроскопом
мікроорганізмів, що належать
до групи *Lokiarchaeota*

160 м

Максимальна глибина - 2 КМ

Лише кілька мікроорганізмів здатні виживати в екстремальних умовах безкисневої зони.
До них відноситься група *Lokiarchaeota*, знайдена у Чорному морі.
Виявлено в 2015 році, ця група викликає особливий інтерес, тому що це свого роду
відсутня ланка між прокаріотами (організмами без ядер)
і еукаріотами (які мають ядро, як тварини і рослини).

* За даними польових досліджень проекту EMBLAS-II (2017). Більше інформації: embblasproject.org/wp-content/uploads/2019/07/EMBLAS-II_NPMS_JOSS_2017_ScReport_FinDraft2.pdf

На даний час проводяться
дослідження щодо потенційного
використання H_2S
для вироблення енергії.
Це може стати вигідним рішенням
для боротьби зі зростанням
безкисневого шару.

ЯК МИ МОЖЕМО ДОПОМОГТИ?

Кожен з нас може своїми діями покращити ситуацію!

Як громадянин: Намагайтесь зменшити свій вуглецевий
слід. Використовуйте як можна менше енергії вдома і на
роботі. За можливості надавайте перевагу використанню
громадського транспорту або велосипедів, а не
автомобілів.

Як політик: Розробка та впровадження законів щодо
обмеження забруднення повітря та викидів парникових
газів. Придбання до міжнародних угод щодо боротьби зі
зміною клімату.

Більше інформації на embblasproject.org

